

Pienpetojen pyyntisuunnitelma Iidesjärven ja Myllypuron alueille

Sisällysluettelo

1. Suunnitelman taustat ja tavoitteet.....	4
2. Suunnittelualueiden kuvaus.....	4
2.1 Iidesjärvi.....	4
2.2 Myllypuro.....	5
3. Ongelman kuvaus.....	6
4. Metsästyksen edellytykset suunnittelualueilla.....	7
4.1 Metsästyoikeus ja metsästyslupa.....	7
4.2 Natura 2000-ohjelman vaikutukset metsästyksen toteutukseen...8	
4.3 Metsästysaika.....	8
4.4 Loukku ja rautapyynnin periaatteet ja metsästyslain ja –asetuksen säädökset.....	9
5. Metsästyksen erityispiirteet suunnittelualueilla.....	10
6. Pyynnin järjestäminen Iidesjärvelle.....	11
6.1 KaNu-loukut ja piilopyydykset.....	11
6.1.2 Loukkujen syötitys ja asettaminen maastoon.....	12
6.2 Minkin pyynti raudoilla.....	13
6.3 Eläinten lopettaminen ja hävittäminen.....	14

7. Pyynnin järjestäminen Myllypuron alueelle.....	14
8. Pyynnin seuranta.....	16
8.1 Hajupostien toimintaperiaate.....	16
9. Arvio pyynnin kustannuksista ja rahoituksesta.....	18
10. Hyödyllisiä yhteystietoja.....	19

Liitteet:

1. Piilopyydyksen rakennekuva
2. KaNu-loukun rakennekuva
3. Loukkujen paikat kartalla
4. Koteloitujen rautojen rakennekuva
5. Mahdollisia rautojen sijoituspaikkoja
6. Hajuposteista saadut jälkihavainnot
7. Hajupostien koordinaatit kartalla

1. Suunnitelman taustat ja tavoitteet.

Tämän työn tarkoituksena on tuottaa pienpetojen pyyntisuunnitelma Iidesjärven ja Myllypuron alueille. Suunnitelmien avulla pyritään tehokkaaseen pienpetojen poistamiseen kyseisillä alueilla. Metsästyksellä parannetaan alueen lintujen elinoloja ja samalla poistetaan vierasperäisiä lajeja Suomen luonnosta.

Näillä molemmilla alueilla poistettavat pienpedot ovat supikoira (*Nyctereutes procyonoides*) ja minkki (*Mustela vison*).

Suunnittelualueilla ei tällä hetkellä ole pienpedoille luontaisia vihollisia, jotka pitäisivät kannan kokoa siedettävänä.

2. Suunnittelualueiden kuvaus

Iidesjärvi ja Myllypuro ovat molemmat ongelmallisia alueita metsästyksen suhteen. Alueilla on todella paljon käyttäjiä. Ihmisten tekemiä polkuja löytyy lähes joka puolelta näiltä molemmilta alueilta. Iidesjärven ympäri kulkee myös merkitty luontopolku.

Myllypuron alue kuuluu Natura 2000- ohjelmaan, joka asettaa omat reunaehdot metsästyksen järjestämiselle alueella.

2.1 Iidesjärvi

Iidesjärvi on Tampereen seudun tunnetuin lintuvesi. Siellä pesii runsaasti eri lintulajeja. Yleisimpiä niistä ovat uhanalaisuusluokituksen mukaan vaarantunut (VU) naurulokki (*Larus ridibundus*), sinisorsa (*Anas platyrhynchos*) ja silkkiuikku (*Podiceps cristatus*). Alueen pesivää lintukantaa verottavat pääasiassa supikoira ja minkki.

Järvi on todella runsasravinteinen. Sen rannat ovat luhtien ja ruovikoiden täyttämiä, mikä osaltaan vaikeuttaa metsästyksen järjestämistä alueella. Loukuille ja piilopyydyksille voi olla vaikea löytää tarpeeksi kuivaa, mutta samalla tarpeeksi piilossa olevaa paikkaa. Pohjoisranta on kovarantainen ja lähteinen.

Vuonna 2002 alueen itäpäässä aloitettiin laidunnusprojekti, joka jatkui vielä kesällä 2005.

Iidesjärven status kaavassa on muu suojelualue. Tämä ei sinällään vaikeuta mitenkään metsästyksen järjestämistä alueelle, vaan siellä toimitaan normaalisti metsästyslain mukaan. (Korte & Kosonen, 2003)

2.2 Myllypuro

Myllypuron luonnonsuojelualue kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan ja Natura 2000- ohjelmaan. Se sijaitsee Ikurissa ja Kalkussa.

Luonnonsuojelualueeksi Myllypuro rauhoitettiin vuonna 1999. Rauhoituksen tarkoituksena on suojella monimuotoista lehtoympäristöä sekä säilyttää puron hydrologinen tila. Suojelualue muodostaa 35,29 hehtaarin suuruisen alueen, jonka pituus on 3,5 kilometriä. Myllypuron puronuoma ja sitä ympäröivä puronvarsilehto ovat Tampereen arvokkaimpia luonnonalueita

Varsinkin kesäisin alue on todella vaikuttavan näköinen. Puronvarren tyypillisimpiä lajeja ovat mm. kotkansiipi (*Matteuccia struthiopteris*), hiirenporras (*Athyrium filix-femina*), mesiangervo (*Filipendula ulmaria*) ja käenkaali (*Oxalis acetosella*). Puusto on kuusivaltaista (*Picea abies*) sisältäen myös harmaa- ja tervaleppää (*Alnus incana*, *A. glutinosa*), hieskoivua (*Betula pubescens*), tuomea (*Prunus padus*) ja vaahteraa (*Acer platanoides*).

Myllypuron alue soveltuu hyvin pienpetojen elinympäristöksi. Olosuhteet takaavat hyvät elinolot mm. myyrille ja päästäisille. Rehevä aluskasvillisuus antaa petoeläimille hyviä suoja- ja väijymispaikkoja.

Puronvarsi on linnustollisesti merkittävä alue. Linnusto on laskettu kahdesti, vuosina 1988 ja 1994. Vuoden 1988 laskennoissa saatiin 30 pesimälajia ja vuonna 1994 puolestaan 26 pesimälajia. Alueelta löytyvät mm. pajulintu (*Phylloscopus trochilus*), peippo (*Fringilla coelebs*), mustapääkerttu (*Sylvia atricapilla*) ja hippiäinen (*Regulus regulus*). Lintulajeissa ei havaittu harvinaisia lajeja.

Alueelta löytyy myös merkittäviä metsäpurojen vesiperhoslajeja. Tällaisia ovat uhanalaisuusarvioinnin mukaan silmälläpidettävät (NT) purosiilanen (*Lype reducta*) ja purovainokas (*Rhyacophila fasciata*). (Korte & Kosonen, 2003)

3. Ongelman kuvaus

Pienpedot hyötyvät ihmistoiminnasta. Avohakkuitten kautta syntyvät heinikot sekä viljeltävät pellot ovat otollisia elinympäristöjä myyrille. Ne puolestaan houkuttelevat pienpetoja ruokapaikoille. Myös ihmisten jätteiden synnyttämät kaatopaikat ovat erittäin mieluisia supikoiralle ja minkille. Hyvä ruuan saanti johtaa luonnottoman korkeisiin petokantoihin.

Muissa pienpetojen pyyntihankkeissa, kuten Espoon Laajalahdella ja Helsingin Vanhankaupunginlahdella on havaittu asutuksen läheisyydestä huolimatta suuria määriä minkkiä ja supikoiria.

Tiheät pienpetojen kannat aiheuttavat merkittäviä pesä- ja poikastuhoja suojelluillakin alueilla. Vierasperäisistä pienpedoista pahimpia tuhoja alkuperäiselle eläimistölle aiheuttavat minkki ja supikoira. Tulokaspetojen aiheuttamaan saalistukseen eivät alkuperäiset eläinlajimme ole voineet sopeutua ja niiden aiheuttama lisäkuolleisuus voi alueellisesti vaarantaa monien lintulajien pesinnän. (Nurmi 2003, Mikkola & Saarela, 2003 ja riista.fi, 2006.)

Iidesjärven ja Myllypuron alueilla supikoiralla ja minkillä ei ole luontaisia vihollisia jotka pitäisivät kannan kokoa siedettävänä. Niinpä alueille suunniteltu tehopyynti olisi perusteltua aloittaa.

4. Metsästyksen edellytykset suunnittelualueilla.

4.1 Metsästysoikeus ja metsästyslupa:

Metsästyslain mukaan alueen metsästysoikeus kuuluu alueen omistajalle.

Metsästysoikeuteen kuuluu oikeus harjoittaa metsästystä ja määrätä siitä alueellaan.

Iidesjärven ja Myllypuron alueet ovat Tampereen kaupungin omistuksessa, joten kyseisillä alueilla Tampereen kaupunki on metsästysoikeuden omistaja.

Metsästysoikeuden omistaja voi antaa asettamallaan ehdoilla toiselle luvan metsästää alueellaan. Tällaista lupaa kutsutaan metsästysluvaksi, ja se voi olla joko kirjallinen tai suullinen.

Eli Tampereen kaupungin ympäristövalvonta voi myöntää pyyntiä suorittaville henkilöille metsästyslupan. Iidesjärven ja Myllypuron metsästyslupa kannattaisi antaa kirjallisena joko toistaiseksi tai määräajaksi. Luvassa olisi myös hyvä mainita metsästettävät eläinlajit ja määritellä käytettävät pyyntimenetelmät.

”Metsästyksen määritelmä

Metsästyksellä tarkoitetaan luonnonvaraisena olevan riistaeläimen pyydystämistä ja tappamista sekä saaliin ottamista metsästäjän haltuun. Metsästystä on myös pyyntitarkoituksessa tapahtuva riistaeläimen houkutteleminen, etsiminen, kiertäminen, väijyminen, hätyyttäminen tai jäljittäminen, koiran tai muun pyyntiin harjoitetun eläimen käyttäminen riistaeläimen etsimiseen, ajamiseen tai jäljittämiseen sekä pyyntivälineen pitäminen pyyntipaikalla viritettynä pyyntikuntoon.” (Lahtinen J. & Jokinen J.)

Loukuilla ja hetitappavilla raudoilla suoritettu pyynti on metsästyslain mukaan metsästystä. Tämä tarkoittaa sitä, että metsästystä suorittavalla henkilöllä tulee olla voimassa oleva metsästyskortti ja metsästyslupa alueelle.

4.2 Natura 2000- ohjelman vaikutukset metsästyksen toteutukseen.

Myllypuro kuuluu Natura 2000-verkostoon. Metsästyksen osalta tämä tarkoittaa sitä, että alueella pitää olla voimassaoleva hoito- ja käyttösuunnitelma. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa pitää olla mainittuna metsästyksen tarve aluella. Hoito- ja käyttösuunnitelman tekee Tampereen kaupunki ja sen hyväksyy Pirkanmaan ympäristökeskus. Jos hyväksytyssä hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainitaan tuleva pienpetojen pyynti, ei näiden lajien metsästykseseen enää tarvita poikkeuslupaa. Pyyntin toteuttamisen kannalta selkein ja helpoin vaihtoehto on, että Myllypuron alueelle laadittavassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa todetaan pienpetojen metsästyksen tarve alueen hoitotoimenpiteenä.

Jos hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei ole mainintaa pienpetojen pyynnistä, täytyy pyyntiin hakea poikkeuslupaa Pirkanmaan ympäristökeskukselta. Poikkeuslupaa voi hakea metsästystä suorittava henkilö, tai sitä voidaan hakea myös esim. Tampereen riistanhoitopiirin nimissä. Hakemuksessa tehdään kirjallinen selvitys toteutettavasta hankkeesta ja käytettävistä pyyntimenetelmistä.

Kun selvittelimme mahdollisuutta tehdä koepyyntejä syksyllä 2005, ei Myllypuron alueella vielä ollut Pirkanmaan ympäristökeskuksen vahvistamaa hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Tämän vuoksi koepyyntien toteuttaminen ei ollut mahdollista.

4.3 Metsästysaika.

Supikoiraa ja minkkiä saa pyytää koko vuoden. Poikkeuksena tästä naaras ja poikaset ovat rauhoitettuja 1.5.- 31.7. Rauhoitusaikana loukut ja raudat on ehdottomasti pidettävä vaarattomina.

Pyynti kannattaa toteuttaa syys- joulukuun ja helmi- huhtikuun välisenä aikana. Silloin eläimet ovat aktiivisimmillaan ja liikkuvat eniten. Kevättalvella ja keväällä toteutettu pyynti on tehokkainta, koska se kohdistuu talvesta selvinneeseen elinvoimaisimpaan ja lisääntymiskykyisimpään kannan osaan.

4.4 Loukku- ja rautapyynnin periaatteet ja metsästyslain ja -asetuksen säädökset.

Metsästyslain 33 § määrittelee kielletyt pyyntitavat ja metsästysasetuksen 10 ja 11 §:ssä määritellään sallitut loukku- ja rautatyypit kullekin eläinryhmälle. Sallittuja ovat elävänä pyytävät loukut, hetitappavat raudat ja ketulle jalkanaru. Pyyntilaitteessa tulee olla este, jotta muut kuin pyydettyvät eläimet eivät joudu satimeen. Esim. saukko ei saa päästä minkille viritettyihin rautoihin. Tämä estetään asettamalla raudat koteloon jonka sisään meno reiästä tehdään riittävän pieni. Minkkiä pienemmän eläimen estäminen joutumasta rautoihin onkin sitten jo hankalampaa. Laissa asia ratkaistaan rautojen jäykkyyden säädöllä. Raudat pitää säätää niin jäykäksi, etteivät minkkiä pienemmät eläimet niitä laukaise.

Elävänä pyytävästä loukusta on säädetty metsästysasetuksen 11 §:ssä:

” Loukun ja muun pyyntilaitteen on oltava sellainen, että eläin mahtuu siinä seisomaan ja makaamaan luonnollisessa asennossa, ja rakenteeltaan sellainen, että eläin ei voi vahingoittaa itseänsä.” (Lahtinen & Jokinen, 2000)

Lisäksi elävänä pyytävän loukun kokemisesta säädetään metsästysasetus 11 §:ssä:

” Pyyntilaitteen käyttäminen on järjestettävä siten, että ainakin kerran vuorokaudessa voidaan todeta, onko eläin mennyt pyyntilaitteeseen.” (Lahtinen & Jokinen, 2000)

Loukussa olevan eläimen lopettamisesta on metsästysasetuksen 19 §:ssä poikkeussäännös aseita koskevista kielloista:

” Sen estämättä, mitä edellisellä säädetään, saa luolassa, loukussa, tai muutoin vastaavissa olosuhteissa olevan eläimen sekä haavoittuneen tai loukkaantuneen eläimen ampumiseen käyttää tarkoituksen sopivaa ampuma-asetta.” (Lahtinen & Jokinen, 2000)

Eli eläimen lopettamiseen voidaan käyttää käsiasetta, joka muuten on kielletty metsästyksessä. Jos pienpetoja metsästetään luotiasetta käyttäen, metsästysasetuksen 16 § 1. momentissa ja 17 §:ssä säädetään seuraavaa:

” ... jos asetta käytetään ketun, tarhatun naalin, mäyrän, saukon, supikoiran...ampumiseen, patruunan luodin painon on oltava vähintään 2,5 grammaa ja osumaenergia 100 metrin päässä piipun suusta mitattuna vähintään 200 joulea.”

(Lahtinen & Jokinen, 2000)

5. Metsästyksen erityispiirteet suunnittelualueilla.

Yleisimpiä metsästysmuotoja supikoiralle ovat ajavalla koiralla suoritettava pyynti, luolakoiralla toteutettava pyynti, haaskalta pyynti ja loukkupyynti. Muissa vastaavissa hankkeissa, kuten Laajalahden tulokaspetojen pyyntisuunnitelmassa, tehokkaimmaksi näistä on osoittautunut pysäyttävällä koiralla pyynti. Se oli tehokkain tapa kun verrattiin käytettyjä tuntimääriä ja saatua saalista. Tässä suunnitelmassa olevilla suunnittelualueilla ei kyseistä menetelmää voida käyttää, sillä se vaatisi ampumista liian lähellä asutusta. Ulkoilijat voisivat olla vaarassa.

Iidesjärven osalta sopivin metsästysmuoto supikoiralle on loukkupyynti, ja minkille hetitappavien rautojen käyttö.

Myllypuron alueella pyynti kohdistuu minkkiin ja paras pyyntikeino on hetitappavat raudat.

Haaskan perustamiseen alueet eivät sovellu, sillä niillä liikkuu paljon ulkoilijoita, jotka todennäköisesti häiriintyisivät haaskan aiheuttamasta hajusta. Lisäksi asutus sijaitsee liian lähellä, joka taas estäisi ampumisen.

Metsästyksen järjestäminen alueille ei tule olemaan helppoa. Molemmilla alueilla on paljon ulkoilijoita. Silti pyydykset tulisi saada mahdollisimman hyvin piiloon ihmisiltä. Metsästäjillä tulee olla valmius selvittää ulkopuolisille miksi pienpetopyynti on perusteltua alueella.

Tarkkana pitää olla myös eläinten lopettamisessa. Käytettävässä aseessa tulisi olla äänenvaimennin. Lopettamiseen käytettävästä aseista on kerrottu kappaleessa 4.4. Voisi olla myös järkevää kertoa poliiseille, että kyseisillä alueilla ruvetaan

toteuttamaan pienpetojen tehopyyntiä. Metsästäjät voisivat soittaa hätäkeskukseen juuri ennen kuin lopettavat eläimet. Näin välttyttäisiin turhilta hälytyksiltä, joita mahdollisesti eläinten lopettaminen voisi aiheuttaa.

Loukut olisi parasta kokea silloin, kun alueella on mahdollisimman vähän ulkoilijoita. Varhainen aamu on tällainen aika. Saalis olisi hyvä laittaa mustaan muovipussiin heti kun eläin on lopetettu ja hävittää asiallisesti. Eläinten hävittämistä käsitellään kappaleessa 6.3.

6. Pyynnin järjestäminen Iidesjärvelle.

Iidesjärvellä pääasiassa pyydettävä eläin on supikoira. Tehokkain pyyntikeino, joka alueelle ja supikoiralle soveltuu, on KaNu-loukku. Koska KaNu-loukku on suhteellisen suurikokoinen ja näin ollen helposti nähtävä, joudutaan osalla aluetta käyttämään piilopyydyksiä. Käytettävät KaNu- loukut kannattaa myös yrittää piilottaa maastoon naamioimalla ne.

6.1 KaNu-loukut ja piilopyydykset

KaNu-loukku on elävänä pyytävä loukku. Loukun sisällä on eläintä kiinnostava syötti. Eläimen mentyä hakemaan syöttiä, loukku laukeaa ja eläin ei pääse sieltä pois. KaNu-loukun rakennepiirroksat löytyvät tämän suunnitelman liitteenä (liite 2)

Piilopyydykset ovat toimintatavaltaan samanlaisia kuten KaNu-loukut. Piilopyydyksen rakennekuva on tämän suunnitelman liitteenä (liite 1) Erona on se, että piilopyydykset kaivetaan maan alle. Maan pinnalle ei jää näkyville muuta kuin pieni tarkastus- ja huoltoluukku.

Alueelle sijoitetaan vähintään neljä KaNu-loukkuja. Paikat on merkitty liitteenä olevaan karttaan (liite 3). Myös piilopyydyksien paikat on merkitty kartalle. KaNu-loukut on merkitty K-kirjaimella, ja piilopyydykset P-kirjaimella karttaan.

6.1.2 Loukkujen syötitys ja asettaminen maastoon:

Loukuissa käytetään syöttinä kalanruotoja. Kalanruotoja on mahdollista kysellä esimerkiksi läheisestä Citymarketista. Uudenmaan riistanhoitopiirissä on käytetty myös kanan ruhoja. Ne ovat olleet erittäin toimivia ja pitempiaikaisempia kuin kalanruodot, joten niiden käyttö on suositeltavaa jos niitä saa jostain hankittua. Tietysti muukin eläinperäinen tuote käy syötiksi. Syöttejä olisi hyvä pitää varalla, esimerkiksi pyynnin toteuttavan metsästäjän tai metsästysseuran pakastimessa. Näin metsästäjien ei tarvitsisi joka kerta lähteä kaupasta niitä hakemaan. Näin varmistettaisiin myös syöttien saatavuus tarvittaessa.

Koska Kanu-loukut ovat isohkoja, niitä kannattaa yrittää ”piilottaa” maastoon. Loukut kannattaa sijoittaa ryteikköisiin paikkoihin. Näin ne pysyvät parhaiten piilossa uteliailta katseilta. Niitä voi yrittää myös peittää paikalla olevalla kasvistolla.

Piilopyydyksien asentamisessa kannatta huomioida, että loukut olisi hyvä sijoittaa hieman koholla olevalle kohdalle, jos suinkin vain mahdollista. Näin varmistetaan, että loukut eivät kärsi kosteudesta. Jos loukku joudutaan sijoittamaan rinteeseen, kannattaa huomioida veden poisvaluminen pyydyksestä.

Loukut pidetään viritettyinä syys-marraskuun ja helmikuusta huhtikuun loppuun. Kun loukut ovat pyynnissä, ne käydään kokemassa päivittäin. Näin mahdolliset saaliseläimet eivät joudu olemaan liian pitkiä aikoja loukuissa. Loukkuja ei kannata tuoda välillä pois maastosta. Näin niihin ei tartu turhaan ihmisten hajuja, joita eläimet vierastavat. Pyyntiajan ulkopuolella loukut jätetään auki. Näin eläimet tottuvat käymään niissä ja pyyntiteho paranee. Hieman ennen pyyntiä niihin voidaan halutessa tuoda ruokaa. Näin loukut ovat eläimille tuttuja paikkoja, ja kun pyynti aloitetaan voi pyynnin teho olla parempi.

Loukut olisi hyvä syötittää kerran viikossa. Tietysti tämä on vain ohjeellinen aika. Syötit on hyvä uusida, kun ne ovat joko kokonaan kadonneet tai ne alkavat haista liikaa.

6.2 Minkin pyynti raudoilla.

Käytettävät raudat ovat ns. hetitappavia rautoja. Niissä on sisällä sama syötti kuin KaNu-loukuissa. Minkin mennessä ottamaan sitä, auki viritetyt raudat napsahtavat kiinni ja tappavat minkin heti. Raudat pitää koteloida, jotta niitä voidaan alueella käyttää. Näin varmistetaan ettei rautoihin mene muita eläimiä, kuten esimerkiksi kissoja. Koteloiduista raudoista löytyy rakennekuva tämän suunnitelman liitteenä (liite 4) Raudat olisi hyvä sijoittaa siten, että ne pystytään kokemaan samaan aikaan muiden loukkujen kanssa.

Koteloidut raudat kannattaa sijoittaa ryteikköisiin paikkoihin. Tällaisista paikoista minkit pitävät, ja loukut ovat samalla pois ihmisten silmistä. Syöttinä voidaan käyttää samaa syöttiä kuin muissakin loukuissa. Heti tappavia rautoja ei tarvitse välttämättä tarkistaa joka päivä. Tosin jos raudat laitetaan loukkujen lähelle, jotka tarkastetaan päivittäin, kannattaa raudat samalla katsastaa.

Myös raudat pitää muistaa tehdä vaarattomiksi pyyntiajan ulkopuolella. Niitäkään ei kannata turhaan tuoda pois maastosta. Pyyntiaika raudoilla on aivan sama kuten KaNu-loukuillakin. Eli raudat pidetään viritettyinä syyskuun-marraskuun sekä helmikuun-huhtikuun ajan.

Rautojen sijaintipaikat kannattaa katsoa samalla kun laitetaan KaNu-loukut tai piilopyydykset. Raudat olisi hyvä saada suhteellisen lähelle muita pyydyksiä, jolloin ne pystytään kokemaan samalla kierroksella muiden pyydysten kanssa. Suunnitelmaan en ole näitä paikkoja merkinnyt, sillä paras paikka niille löytyy samalla kun asetellaan KaNu-loukut tai piilopyydykset.

6.3 Eläinten lopettaminen ja hävittäminen.

Nämä samat ohjeet koskevat sekä supikoiraa että minkkiä.

Saaliiksi saadut eläimet lopetetaan ampumalla niitä päähän lähietäisyydeltä. Minkkiä ei tarvitse ampua, sillä nimensä mukaisesti hetitappavat raudat lopettavat eläimen välittömästi sen laukaistua raudat. Käytettävän aseiden tulisi olla pienikaliiperinen ja varustettu äänenvaimentimella. Huomioi myös mitä metsästyslaissa sanotaan käytettävästä aseesta. (kappale 4)

Saaliiksi saadut ja lopetetut eläimet olisi syytä kuljettaa paikalta mustassa muovipussissa. Näin vastaantulijat eivät joutuisi kohtaamaan kuolleita eläimiä. Kuolleet eläimet kuljetetaan kaatopaikalle ja haudataan maahan. Tietysti metsästäjät voivat halutessaan ottaa turkin itselleen ja hävittää loput ruhosta asian mukaisesti, kuten esimerkiksi viemällä lopun ruhon sallitulle haaskalle. Eläimiä ei saa haudata pyyntialueelle tai taajamaan.

7. Pyynnin järjestäminen Myllypuron alueelle.

Myllypuron alueella pääasiassa pyydettävä eläin on minkki. Keskusteltuani useiden metsästysammattilaisten kanssa olen tullut siihen tulokseen, että metsästys kannattaa keskittää tietylle alueelle puroa, jolloin raudat on helpompi tarkastaa ja syötittää. Näin metsästäjien ei tarvitse kävellä mahdottoman pitkiä tarkastuslenkkejä. Lisäksi tämä on myös kustannuskysymys. Tietysti, jos käytettävää rahaa ja innokasta metsästysväkeä löytyy, voidaan rautoja laittaa koko puron matkallekin.

Käytettävä pyyntimenetelmä on hetitappavat raudat. Ne täytyy koteloida, jotta rautoihin menee vain haluttua riistaa eli minkkiä. (liite 4) Lisäksi raudat tulee säätää niin jäykiksi etteivät minkkiä pienemmät eläimet laukaise rautoja.

Koska koepyyntejä ei alueella saatu suorittaa, loukkujen paikat on valittu mahdollisten jälkilöytöjen ja pesäpaikkojen mukaan. Aluksi rautoja olisi hyvä olla pyynnissä noin kymmenen kappaletta. Tarkkoja paikkoja on mahdotonta laittaa kartalle, sillä jo noin

kymmenen metrin muutos raudan paikassa voi vaikuttaa oleellisesti raudan pyyntitehoon. Tarkat sijaintipaikat määritetään kokeilemalla. Olen kuitenkin merkinnyt kartalle paikkoja, joista olen löytänyt mielestäni hyviä sijoituspaikkoja raudoille tai paljon minkin jälkiä. (liite 5)

Rautoja kannattaa laittaa sellaisille paikoille joissa minkit liikkuvat mielellään. Minkki ei mielellään kiipeile esteiden yli, vaan ennemmin kiertää pienemmätkin esteet. Tällaisilla esteillä voidaan ohjailta minkin liikkumista haluttuun suuntaan. Tätä kannattaa käyttää hyödyksi rautojen paikkoja valittaessa.

Minkki on luonnostaan erittäin utelias ja pitää erilaisten kolojen tutkiskelusta. Siksi nämä ovat myös hyviä paikkoja raudoille. Lisäksi tällaisissa paikoissa ne ovat hyvin piilossa uteliailta ihmisiltä.

Rautoja kannattaa siirrellä siten, että esim. jos puron alkupään raudat tuovat saalista ja loppupään ei, kannattaa rautoja siirtää lähemmäksi niitä rautoja joista saalista on saatu.

Raudat tulee tarkastaa vähintään kerran viikossa. Samalla ne kannattaa myös syöttää uudestaan. Syöttinä toimivat hyvin esim. kalaruodot. Saaliiksi saadut eläimet on hyvä kuljettaa pois mustassa muovisäkissä ja hävittää ne kaatopaikalle ja haudata sinne, tai ottaa nahka talteen ja hävittää loppu ruho esim. haaskalle. Täälläkin on pidettävä mielessä, että eläimiä ei saa pyyntialueelle haudata.

Kuten jo Iidesjärven kohdalla mainittiin, raudat pidetään pyynnissä syyskuun-marraskuun sekä helmikuun-huhtikuun ajan. Muina aikoina raudat on pidettävä riistalle vaarattomina.

8. Pyynnin seuranta

Paras mahdollinen tilanne olisi, että ennen pyynnin toteutusta alueen pesivä lintukanta olisi selvitetty. Tämän selvityksen avulla olisi helppo todeta jatkossa, onko pyynti oleellisesti vaikuttanut alueen lintukantoihin.

Olen tehnyt Iidesjärvellä supikoiran kannan koon seurantaan hajupostien avulla. Hajupostit soveltuvat supikoiran kannan koon seurantaan, mutta ei minkin. Hajuposteista saadut tulokset ovat liitteenä tässä suunnitelmassa (liite 6). Tein hajustuksen kahteen kertaan. Ensimmäinen hajustus oli 14.8.2005 ja toinen 3.10.2005. Seurantajakson pituus oli viisi päivää. Hajupostien paikat koordinaatteineen löytyvät liitteestä 7.

Hajupostien avulla voidaan seurata supikoirakannan kehitystä pyynnin aloittamisen jälkeen. Näin saadaan arvokasta tietoa pyynnin vaikutuksesta supikoiran kannan kokoon.

Uusi hajupostiseuranta ja samalla mahdollisesti myös lintukannan seuranta olisi hyvä tehdä vuosi sen jälkeen kun pyynti on aloitettu. Parhaiten vertailtavissa oleva tulos saadaan, jos hajupostiseuranta tehdään aina samaan aikaan vuodesta kuin edellisenä vuonna. Eli tässä tapauksessa seuranta olisi hyvä tehdä joko elokuussa tai lokakuussa.

8.1 Hajupostien toimintaperiaate:

Hajupostin toiminta-alue on noin 500 metriä. Paras tapa aloittaa hajupostien suunnittelu, on merkata kartalle mahdolliset hajupostien paikat 500 metrin välein. Tietenkin voi olla, että merkki tulee sellaiselle paikalle johon ei voi hajupostia jostain syystä tehdä. Tällöin sitä pitää vain siirtää johonkin suuntaan, että se saadaan sijoitettua hyvin maastoon. Näin vältetään siltä, että ihminen valitsee aina esim. ryteikköisen paikan tai vastaavasti sellaisen paikan johon hajuposti olisi helppo tehdä. Tämä johtaisi siihen, että kaikkien hajupostien edustama elinympäristö olisi samanlainen. Näin voidaan saada joko liian korkeita tai liian matalia kannan arvioita. Eli olisi hyvä jos hajupostien sijoituspaikat edustaisivat kaikenlaisia elinympäristöjä, joita alueella esiintyy.

Halutulta paikalta poistetaan sammaleita ja muuta pintakerrosta, noin viiden senttimetrin syvyydeltä. Alueen halkaisija on noin metri ja se on ympyrän muotoinen.

Poistetun maan tilalle laitetaan mahdollisimman pienirakeista hiekkaa. Hiekan sekaan voidaan lisätä hiukan savea, jotta hiekka ei kuivu liikaa.

Ympyrän keskelle laitetaan tikku, johon laitetaan supikoiraa kiinnostavaa hajustetta. Itse käytin hajustetta nimeltä Gray Ambush. Ostin sitä Riistamaa -nimisestä liikkeestä. Liikkeen yhteystiedot löytyvät tämän suunnitelman kappaleesta 10.

Kun supikoira tulee haistelemaan tikkua, jää eläimen käynnistä hiekkaan jäljet. Nämä saadut jäljet lasketaan päivittäin ja niitä voidaan verrata edellisiin tuloksiin. Näin voidaan tehdä arvioita kannan koon kehityksestä. Laskennan jälkeen hiekka tasataan esim. kuusen oksaa apuna käyttäen. Tarvittaessa tikku voidaan hajustaa uudelleen laskennan yhteydessä. Näin kannattaa toimia, jos supikoira on sattunut kieriskelemään kepin päällä. Hajustaessa keppejä, kannattaa käyttää esim. kumihanskoja. Aine on todella pahan hajuisia, eikä haju meinaa lähteä käsistä millään pois.

Kuten jo aiemmin tässä suunnitelmassa on todettu, voidaan näiden hajupostien avulla seurata kuinka pyynti on vaikuttanut alueen supikoirakantaan. Muissa vastaavissa hankkeissa saadut jälkimäärät ovat lähteneet laskuun. Vastaavasti alueiden lintukannat ovat osoittaneet elpymisen merkkejä. Myös saaliiksi saatu supikoira määrä on pienentynyt mitä kauemmin pyyntiä on jatkettu. Pienpetojen tehopyynti hankkeiden yhteydessä tehdyissä lintukantojen poikastuoton seurauksissa on myös todettu, että tehokas pienpetopyynti parantaa oleellisesti alueen lintukannan poikastuottoa. (Nurmi, 2003 ja Mikkola & Saarela, 2003)

Myllypurossa metsästyksen onnistumista voidaan arvioida lintukantojen kehityksen avulla ja vertailemalla vuotuisia saalismääriä toisiinsa.

9. Arvio pyynnin kustannuksista ja rahoituksesta.

Tässä luvussa esitellään alustavia laskelmia, paljonko rahaa tarvittaisiin, jotta pyyntiä päästäisiin toteuttamaan. Tästä laskelmasta kannattaa kuitenkin huomioida sellainen seikka, että esim. KaNu loukkuja voi löytyä metsästäjiltä tai esim. riistanhoito-yhdistykseltä jo valmiiksi, eli kaikkea ei välttämättä jouduta ostamaan.

Laskelmieni mukaan yhden piilopyydyksen tarvikkeiden hinnaksi tulisi noin sata euroa. Tähän ei ole laskettu minkäänlaista tekopalkkaa.

KaNu- loukun hinnaksi tulee noin 250 euroa. Näitä loukkuja kannattaa kysellä Pohjois- Hämeen riistanhoitopiiriltä. Siellä asiasta tietävät riistanhoidoneuvoja Markku Mikkola, sekä riistapäällikkö Jani Körhämö. Heidän yhteystietonsa löytyvät kappaleesta 10.

Minkkirautojen hinnaksi tulee noin kymmenen euroa kappaleelta. Siihen pitää laskea vielä päälle noin kymmenen euroa kotelolle. Näin koteloidulle raudalle tulee hintaa hiukan yli kaksikymmentä euroa.

Eli esim. Iidesjärvelle:

4 KaNu- loukkua	1000 euroa
2 Piilopyydystä	200 euroa
6 minkinrautaa	120 euroa
Yhteensä	1320 euroa

Tähän summaan ei ole laskettu mukaan metsästäjille mahdollisesti maksettavia kulukorvauksia, eikä kilometrikorvauksia. Mukana eivät myöskään ole kustannukset lopetetun eläimen viemisestä kaatopaikalle. Hinnat ovat suuntaa antavia.

En onnistunut löytämään monista yrityksistä huolimatta yhtään rahoittajaa tälle kyseiselle hankkeelle. Kysyin rahoitusmahdollisuutta esim. Pirkanmaan Ympäristökeskukselta ja Pohjois- Hämeen riistanhoitopiiriltä. Kuitenkin Pohjois-Hämeen riistanhoitopiiri oli valmis osallistumaan esim. loukkujen hankintaan.

Jos tälle suunnitelmalle löytyy rahoitus ja suunnitelma aiotaan toteuttaa, kannattaa mielestäni tehdä se Tampereen riistanhoitoyhdistyksen kanssa. Heillä on tietoa mahdollisista hankkeen toteuttajista eli innokkaista ja osaavista metsästäjistä. Ilman metsästäjien panosta ja sitoutumista tähän projektiin, tulee projektin onnistuminen olemaan erittäin vaikeaa. Tampereen riistanhoitoyhdistyksen yhteystiedot löytyvät kappaleesta 10.

10. Hyödyllisiä yhteystietoja. Ajantasaiset tiedot löytyvät ositteesta riista.fi ja sieltä riistanhoitoyhdistykset ja yhteystiedot.

Tampereen riistanhoitoyhdistys

-toiminnanohjaaja: Ilkka Tamminen 0400-588429

Pohjois-Hämeen riistanhoitopiiri

-Riistapäällikkö: Jani Kөрhämö (03) 3140 9412

-Riistanhoidonneuvoja: Markku Mikkola (03) 3140 9417

Eräliike Riistamaa:

Oravannahkatori 1 (Tapiola)

02120 Espoo

09-4110 1290 tai riistamaa.fi

Kirjalliset lähteet:

Korte Kari & Kosonen Lasse, Tampereen arvokkaat luontokohteet 2003, Tampereen kaupunki. Ympäristövalvonnan julkaisuja 4/2003

Lahtinen Jukka & Jokinen Jorma, Pienpetopyynnin opas, metsästäjain keskusjärjestö, 2000

Nurmi Jarkko, Viikin -Vanhankaupunginlahden tulokaspetojen pyyntisuunnitelma, uudenmaan riistanhoitopiiri, 2003

Mikkola Markku & Saarela Tuukka, Porvoonjoen suiston- Stensbölen alueen tulokaspetojen pyyntisuunnitelma, Uudenmaan riistanhoitopiiri, 2003

Sähköiset lähteet:

Suomen Ympäristökeskuksen ja Helsingin yliopiston tutkimus: Pienpetojen pyynti parantaa huomattavasti lintuvesien poikastuottoa, [verkkodokumentti]. Helsinki, Uudenmaan riistanhoitopiiri, 2005. [viitattu 15.09.2006]. Saatavissa:

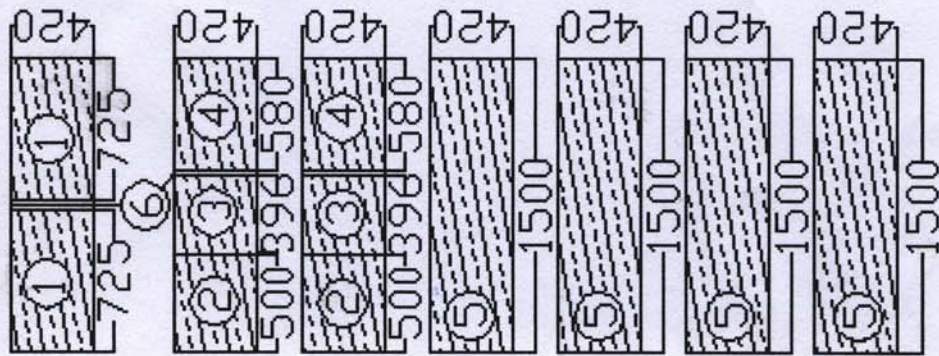
http://www.riista.fi/uusimaa/index.php?group=00000057&mag_nr=1

Suulliset lähteet:

Puhelinkeskustelut Riistapäällikkö Jarkko Nurmen kanssa kesällä 2005.

Piilopyydyys 2002

Piilopyydyksen runko tehdään vesivanerilevyistä 1500x3000x12

Rungon osot 1-6

1. kansiluukku
2. kansiluukunpohjo
3. päätty
4. kansiluukunpohjo
5. kylki
6. soiraja 4kpl
18x420x12

tässä kuvassa kahden rungon osat jotka saadaan yhdestä levyistä 1500x3000x12

lisäksi tarvitaan sulkuluukkuun paksumpi vesivannerin pala 370x480x27

mitat ilmoitettu mm

Piilopyydyys

runkoon tarvitaan myös painekyllästettyä lautta 4110mm yhtä runkaakohden.

luukkukehys

A=2kpl 380x100x21
B=2kpl 725x100x21

päätytuki

C=1kpl 400x100x21

Vaakatuet

D=6kpl 400x50x21

pystytuuet

E=2kpl 300x50x21

muut materiaalit

rotanloukku 1kpl

salpa 1 kpl

kulmasarano 2kpl

säänkestäviä ruuveja 4.5x75 20kpl

pulttit m8 50mm 2kpl

mutterit m8 2kpl

oluslevy (prikkojo) m8 4kpl

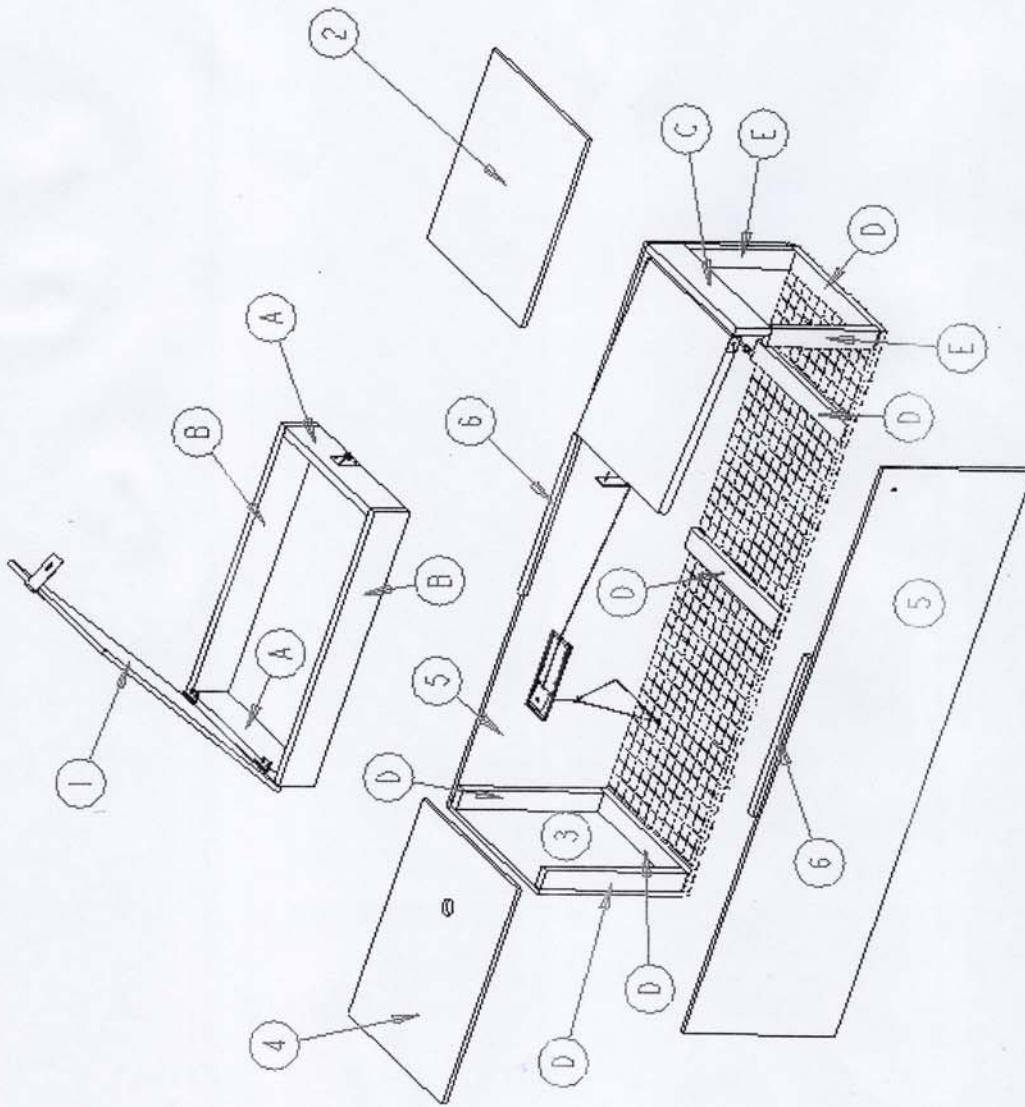
kulmalevy 30x30x1.5

teräsverkko pohjoon 1500x480

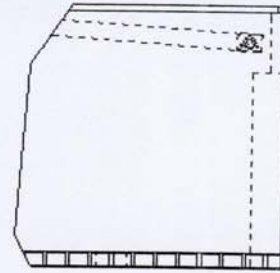
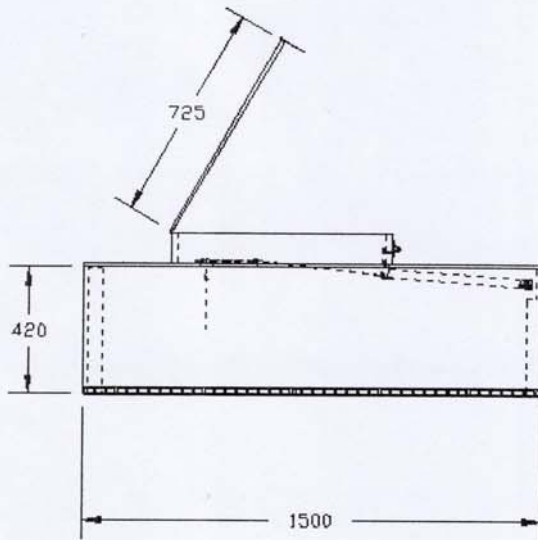
Liite 1 (14)

Lilke 1 2 (H)

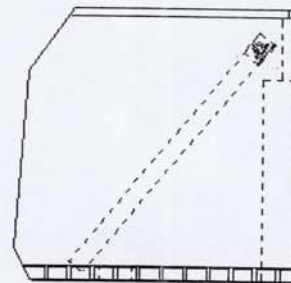
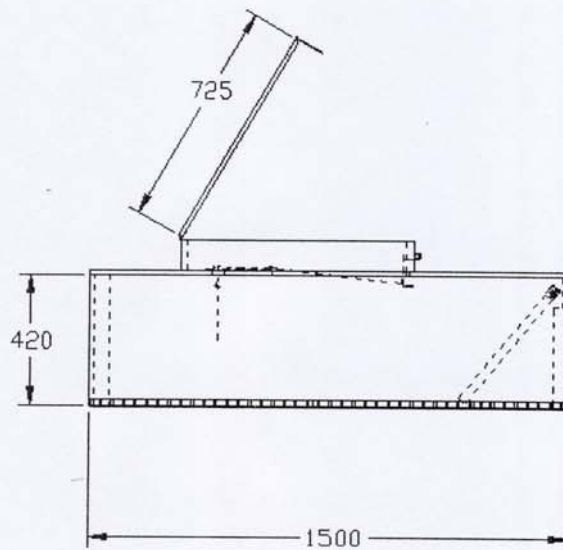
Pyydyksen osat. Luettelo mittoineen seuraavalla sivulla

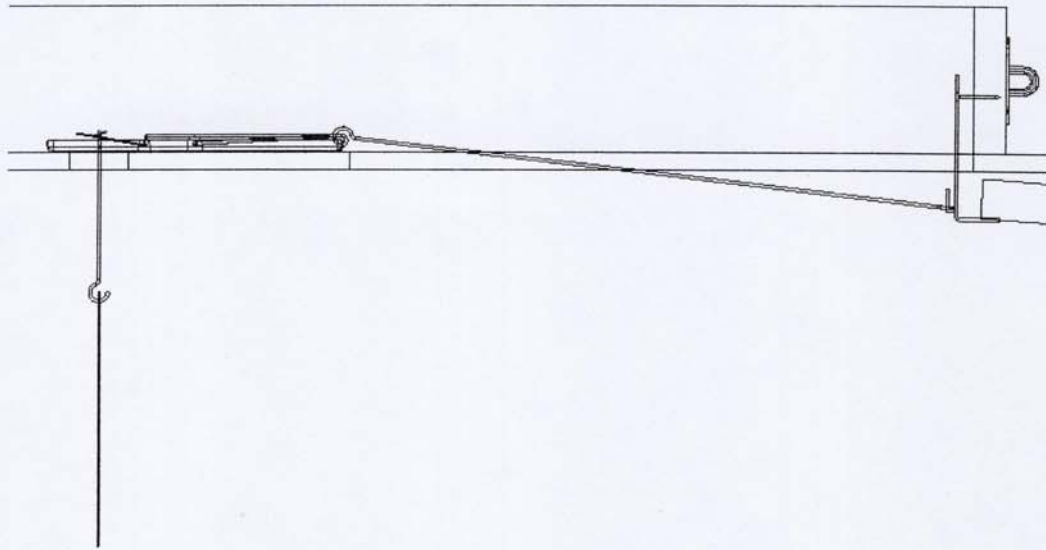
Sivukuva viiressä

Sivukuva lauennena

Laukaisumekanismi

Pyödyksen sijoitus maastoon .

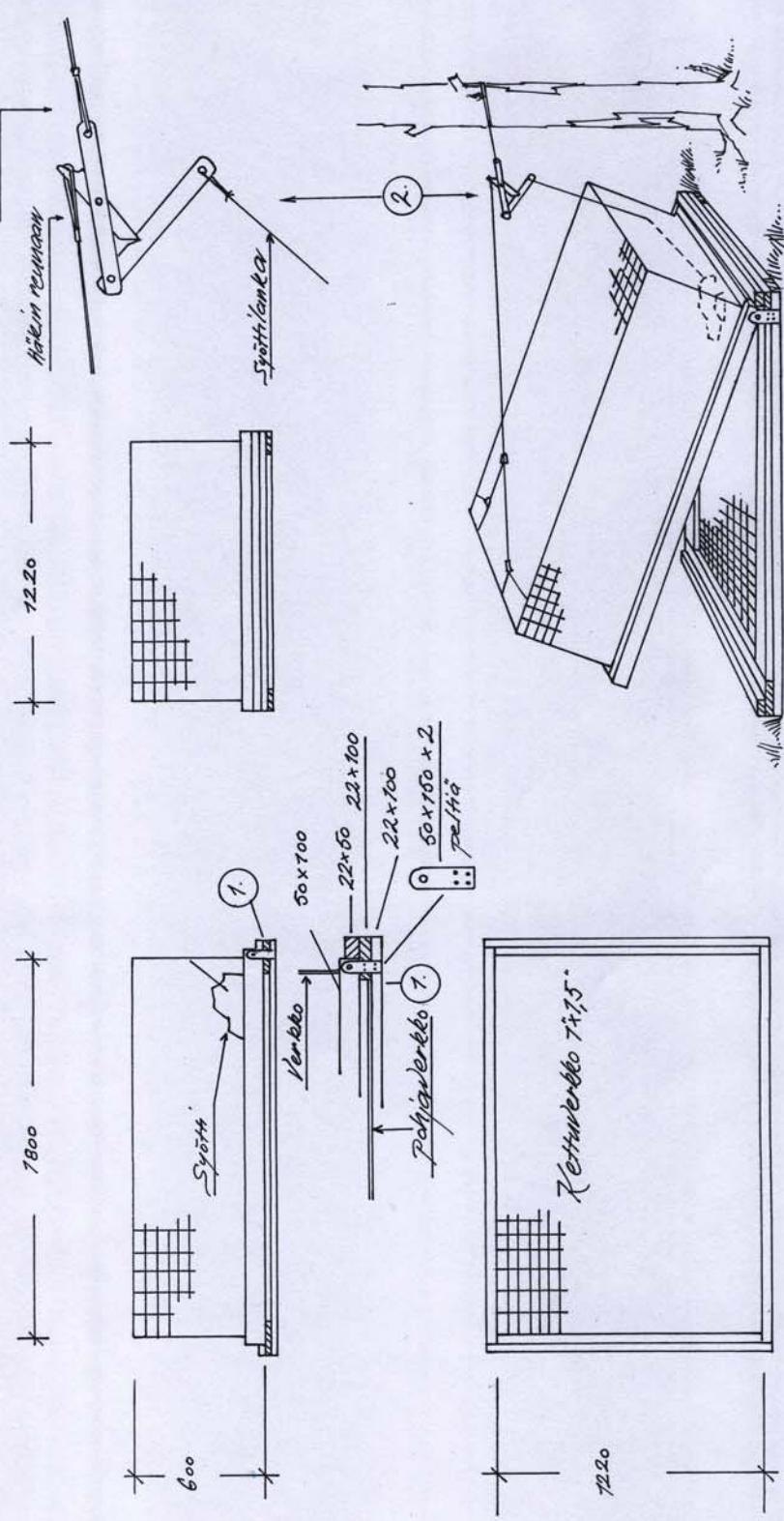
- rinteeseen kuivalle paikalle
- kulkutunneli viistoon ylöspäin (lämpölukko ja vesi valuu ulospäin)
- maasto muotoiltava niin, että valumavedet eivät virtaa huoltoluukulle

Otukset houkutellaan käymään luolassa teuras- ja kalajätteillä. Pyynti käynnistetään, kun pyödyks on riittävästi hajustunut. Totuttaminen vie aikaa.

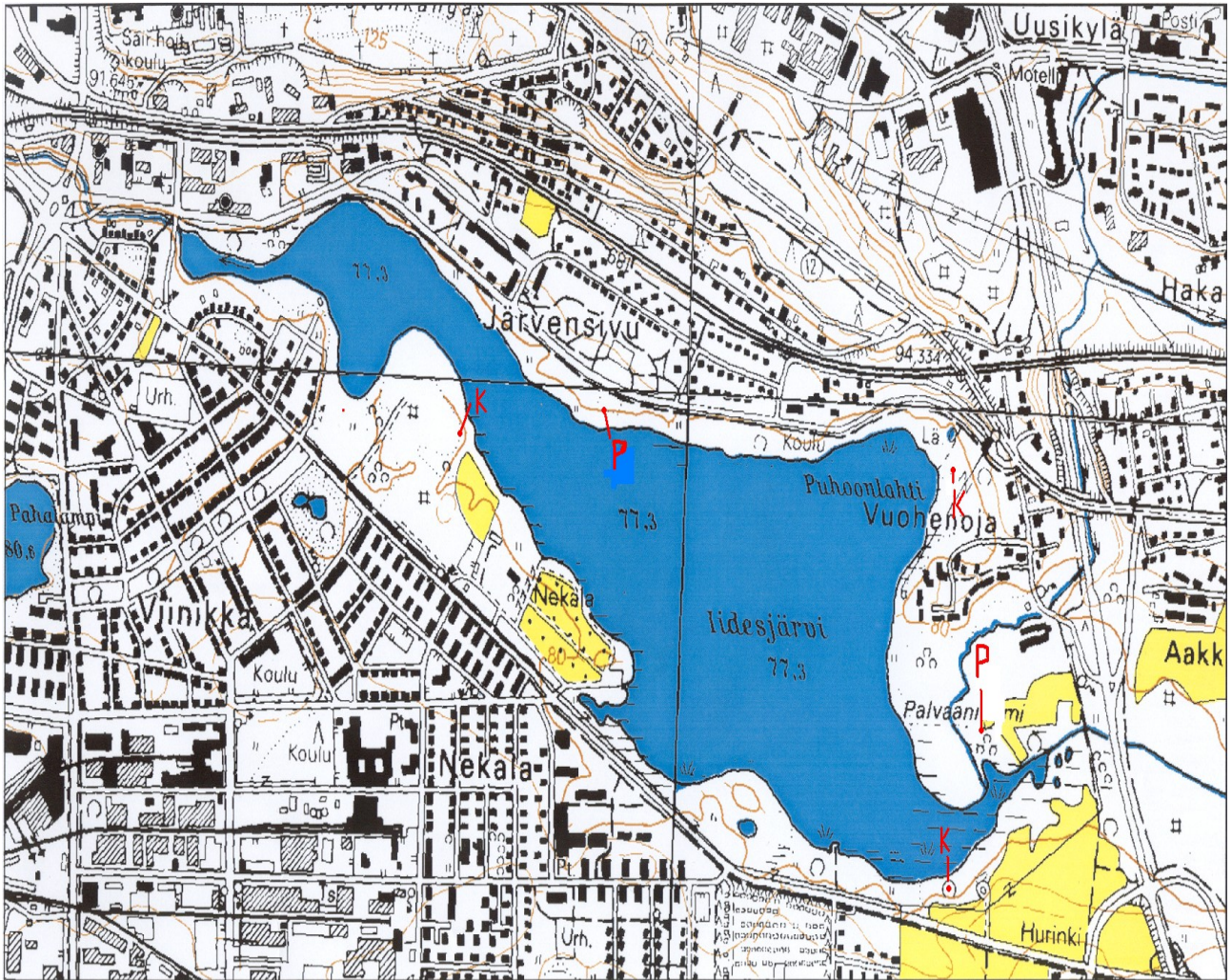
Lite 2

Kämm - Oukku

- ① Osapinnos ratenreasta
- ② Kämm -kampasivunite viivassa

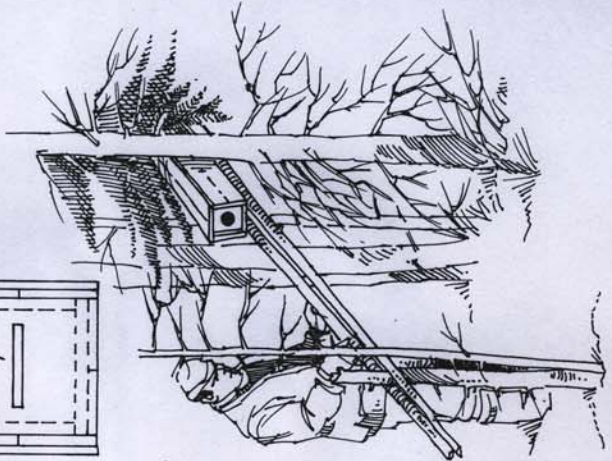
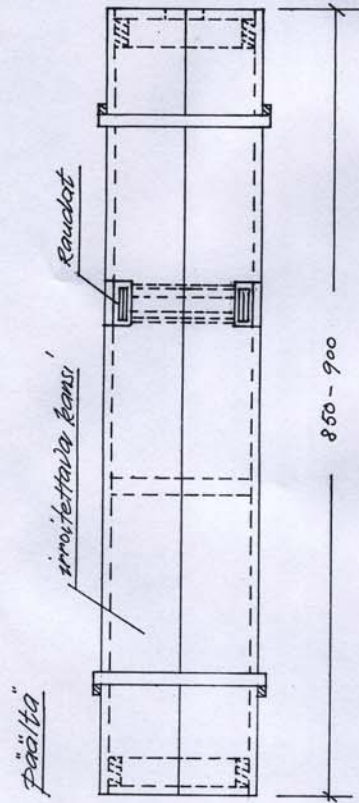
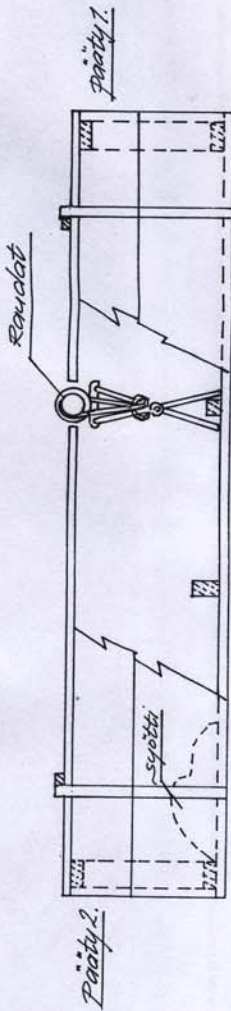
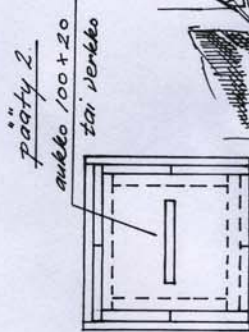
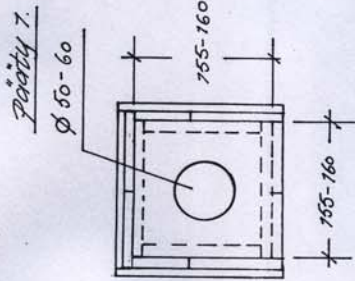

Liite 3

24.0 2006 Pk 2123 0E D Mk 000

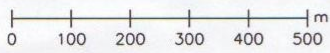
Lite 4

Näköille
asennettuna

Hoti tappavat raudot suojusputkessa
(2-sarjaiset, malli 120)

Liite 5

24.01.2006 Pk 2123 06 C Mk 1:10 000

Hajuposteista saadut jälkihavainnot:

Liite 6

Ensimmäinen hajustaminen tehtiin 14.8.2005.

Toinen hajustaminen 3.10.2005.

Tulokset:

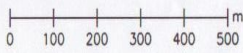
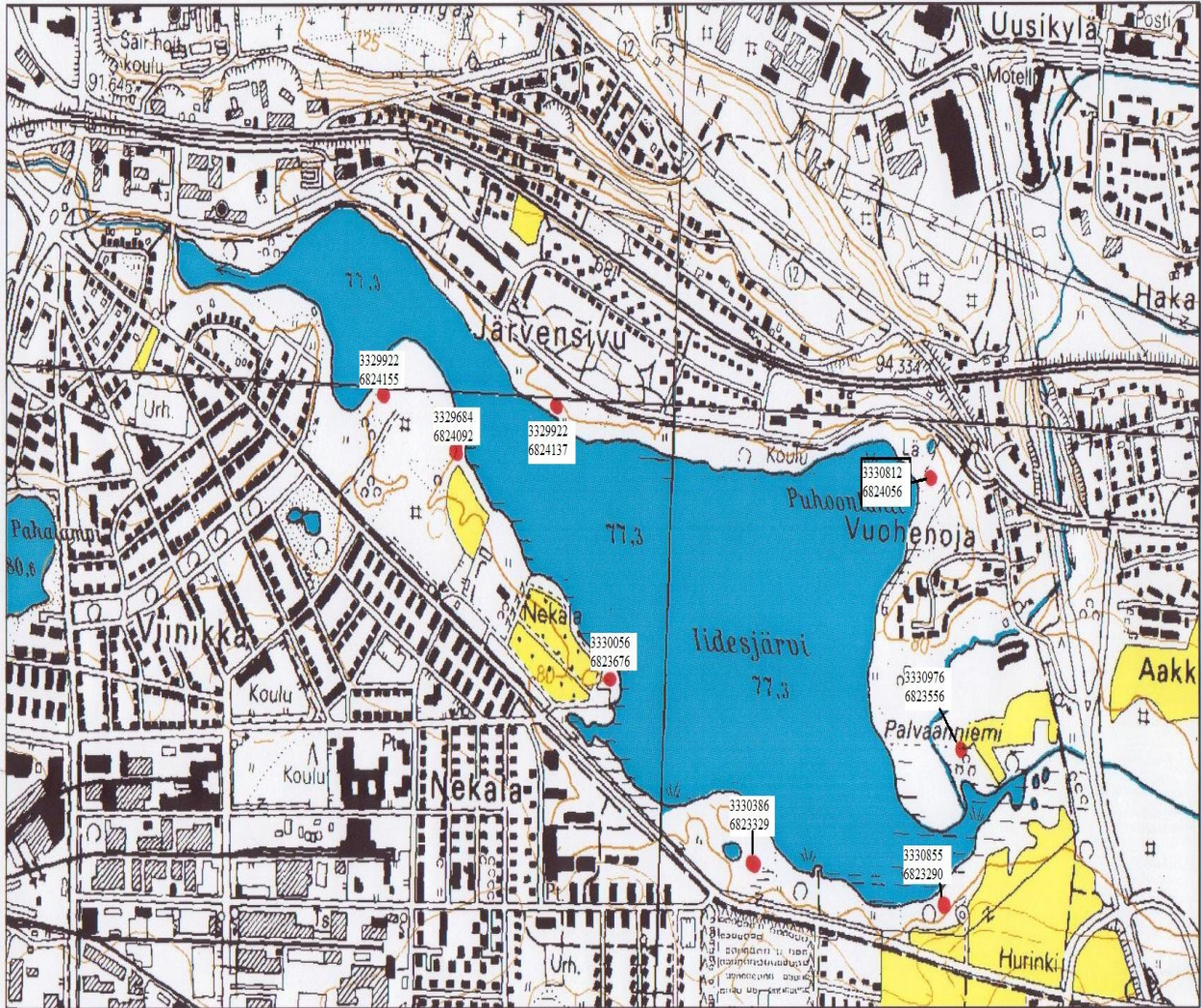
1. hajustaminen

Hajuposti	1.Päivä	2.Päivä	3.Päivä	4.Päivä	5.Päivä		
						Yht.	%
1	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	0	0
2	ei jälkiä	38	9	16	35	98	37,7
3	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	0	0,0
4	ei jälkiä	ei jälkiä	9	ei jälkiä	8	17	6,5
5	ei jälkiä	5	ei jälkiä	20	ei jälkiä	25	9,6
6	ei jälkiä	ei jälkiä	tuhottu	60 jälkeä	ei jälkiä	60	23,1
7	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	0	0,0
8	ei jälkiä	20	ei jälkiä	40	ei jälkiä	60	23,1
						260	

2. hajustaminen

Hajuposti	1.Päivä	2.Päivä	3.Päivä	4.Päivä	5.Päivä		
						Yht.	%
1	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	0	0
2	12	7	ei jälkiä	22	8	49	21
3	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	0	0,0
4	ei jälkiä	7	16	9	ei jälkiä	32	14
5	ei jälkiä	36	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	36	15
6	28	ei jälkiä	18	12	ei jälkiä	58	25
7	24	10	ei jälkiä	ei jälkiä	ei jälkiä	34	15
8	ei jälkiä	ei jälkiä	16	8	ei jälkiä	24	10
						233	

Liite 7

24.01.2006 Pk 2123 08 D Mk 1:10 000